

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van de
voormalige commanderie van de Duitse Orde met aanhorigheden in
Sint-Pieters-Voeren te VOEREN**

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN
FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming
der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus
1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van
monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de
decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december
1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004
tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse
Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van
15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 30 juni 2006,
1 september 2006, 15 juni 2007, 28 juni 2007, 10 oktober
2007, 14 november 2007, 5 september 2008, 22 september 2008,
6 januari 2009 en 30 januari 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 mei 2008 houdende
vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te
beschermen voormalige commanderie van de Duitse Orde met
aanhorigheden in Sint-Pieters-Voeren te VOEREN ,

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor
Monumenten en Landschappen van 02 april 2009,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet
van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en
dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari
1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21
november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de historische, historische in casu architectuurhistorische en
sociaal-culturele waarde:

- als monument:

kasteel en hoeve met poortgebouwen, in kern uit de 17e eeuw en latere
aanpassingen, kasteelomgrachting, vijver en brongebouw, gelegen te
Voeren (Sint-Pieters-Voeren), De Commanderie 11, 12;

bekend ten kadaster:

Voeren, 4e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 165C, 165G/DEEL, 215A,
216A, 217A, 218, 219, 220C, 220D, 221, 222, 223, 224, 225, 226A, 227C,
228E, 228H, 228K, 229C, 230D, 230E, 230F, 417A.

Artikel. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

Het gaat hier om één van commanderijen van de balijs Alden Biesen, voor het eerst vermeld in 1320 ten tijde van de eerste commandeur von Bronchorst.

De historische, in casu architectuurhistorische waarde wordt als volgt omschreven:

Het betreft een gesloten geheel, waarvan de L-vormige woonvleugel in de noordhoek, een baksteenbouw met gebruik van kalksteen en mergel, dateert uit de bouwcampagnes van de commandeurs Quaedt de Beeck en von Rolshausen zu Butgenbach uit de periode 1650-1675, het aanleunend gebouw ten noordoosten, de vierkante toren en de erker uit de periode van de wederopbouw door de Potesta de Waleffe uit het begin van de 20ste eeuw; het poortgebouw met hergebruik van een aantal oorspronkelijke elementen uit vorige eeuwen aan de zuidoostzijde dateert uit 1910; het kleinere poortgebouw ten zuidwesten is eveneens van 1910; de zuidwestelijke stalvleugel en de oorspronkelijke poortvleugel ten noordwesten zijn beide eveneens 17de-eeuws in kern; het brongebouw ten zuidoosten van 1666; het bakstenen stroopfabriekje ten noordwesten en de cementstenen stal ten zuidwesten stammen van na 1910.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

Het complex van visvijvers, gevoed door één van de Voerbronnen en waarrond een landschappelijke aanleg is ontstaan, het ijzeren toegangshek ten zuidoosten, de moestuin en de omhaagde hoogstamboomgaarden zijn traditionele elementen die quasi ongewijzigd zijn gebleven. Sinds 1885 is in het complex een viskwekerij actief. De fabricage van stroop is van recentere datum en vindt plaats in een bijgebouwtje ten noordwesten. Dit agrarisch gegeven, de stroopfabricatie en de viskwekerij, gaat in essentie minstens tot Ferraris terug en is tot op heden behouden.

Artikel. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel,

06 JULI 2009

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN